

O B S A H

str.

	<i>Historický úvod</i>	3
Část I.	<i>Suroviny</i>	12
Kap. I.	<i>Ječmen</i>	12
A.	<i>Původ a rozšíření ječmene</i>	12
	<i>Ječmenářské oblasti v ČSSR</i>	13
B.	<i>Systematika sladovnického ječmene</i>	13
	<i>Botanické druhy a odrůdy ječmene</i>	13
	<i>Ječmeny dvouřadé</i>	14
a.	<i>Ječmeny nící</i>	14
b.	<i>Ječmeny vzpřímené</i>	14
c.	<i>Ječmeny paví</i>	14
1.	<i>Odrůdy s krátkým zrnem</i>	15
2.	<i>Odrůdy středně velkého zrna</i>	15
3.	<i>Odrůdy velkého zrna</i>	15
	<i>Tabulka rajonovaných odrůd slad. ječmene</i>	17
C.	<i>Morfologie a anatomie slad. ječmene</i>	19
	<i>Kořeny, stéblo, klas</i>	19
	<i>Zrno ječmene</i>	20
	<i>Obal zrna</i>	20
	<i>Endosperm</i>	21
D.	<i>Pěstování sladovnického ječmene</i>	22
	<i>Vliv podnebí</i>	22
	<i>Vliv půdy</i>	23
	<i>Předcházející plodina</i>	24
	<i>Živiny a hnojení ječmene</i>	24
	<i>Osivo ječmene</i>	25
	<i>Doba setby ječmene</i>	25
	<i>Choroby ječmene</i>	26
	<i>Zrání ječmene</i>	27
	<i>Sklizeň ječmene</i>	28
	<i>Výnosy ječmene</i>	28
	<i>Standardizace ječmene</i>	28
	<i>Šlechtění ječmene</i>	31
	<i>Předválečná světová plocha a sklizeň ječmene</i>	32
	<i>Poválečná produkce ječmene</i>	32
	<i>Světová sklizeň ječmene 1954</i>	33
E.	<i>Složení ječmene</i>	33
1.	<i>Voda ječmene</i>	33
	<i>Organické složky ječmene</i>	33

	str.
2. Glycidy ječmene	34
a. Polysacharidy	34
Škrob	34
Fysikální a chem.vlastnosti škrobu	34
Struktura škrobu	35
Amylan	37
Celulóza	37
Hemicelulózy	38
Gumovité látky	39
b. Nižší sacharidy	41
Monosacharidy	41
Disacharidy	41
Trisacharidy	41
3. Organické dusíkaté látky ječmene	43
a. Struktura bílkovin	44
b. Zastoupení a třídění dusíkatých org. látek	45
b. A. Přirozené bílkoviny	47
a/ Leukosiny	47
b/ Edestiny	47
c/ Hordein	49
d/ Gluteliny	49
b. B. Meziprodukty výstavby a štěpení bílkovin	51
a/ Albumózy	51
b/ Peptony	51
c/ Polypeptidy	51
b. C. Nižší polypeptidy a aminokyseliny	51
Volné aminokyseliny	52
b. D. Složené bílkovinné látky	52
4. Tuky	54
5. Organické kyseliny	55
6. Tříslovinné a hořké látky ječmene	55
7. Enzymy ječného zrna	56
A/ Amylázy	57
α -amyláza	58
β -amyláza	59
Q-enzym	61
B/ Celulázy	62
C/ Pektinové enzymy	62
D/ Glukosidázy	62
E/ Proteolytické enzymy	63

Proteinázy	64
Peptidázy	64
F/ Fosfatázy	64
G/ Lipázy	64
H/ Dezmolázy	64
CH/ Oxydázy	65
Enzymy ječného zrna a jeho sladovnická jakost	65
8. Vitaminy	65
9. Minerální látky	66
P. Hodnocení sladovnického ječmene	66
a. Subjektivní hodnocení	66
b. Objektivní hodnocení	68
Kap. II. Chmel	73
A. Charakteristika a systematika chmele	73
Chmel otáčivý	73
Jednotlivé části chmelové rostliny	74
Kořen	74
Části nadzemní	74
Odrůdy chmele	76
Zelenáky	76
Červenáky	77
Chmelařské oblasti v ČSSR	78
B. Pěstování chmele	78
C. Sklizeň chmele	81
Světová plocha chmelnic	83
Světová sklizeň chmele	83
D. Složení chmelové hlávky	84
1. Voda	84
2. Hořké chmelové látky	84
a. α -hořká kyselina	85
b. β -hořká kyselina	86
Kohumulon, humulon, adhumulon	87
Rozdělení hořkých chmelových látek	88
Humulinon	91
Kohumulinon	92
Vznik hořkých látek	93
Definice hořkých látek	94
3. Chmelové silice	96
4. Tříslovina chmele	98
5. Dusíkaté látky chmele	99
6. Sacharidy chmele	99

7.	Ostatní látky chmele	99
E.	Hodnocení chmele	100
	Subjektivní hodnocení chmele	101
	Čsl. státní normy pro chmel	102
Kap. III.	Voda	105
A.	Klasifikace vod	105
	Hodnocení vody	105
	Vlastnosti fyzikální	107
	Vlastnosti chemické	107
	Radioaktivita	108
	Vlastnosti mikrobiologické	108
	Vlastnosti biologické	108
B.	Složení a vlastnosti pivovarských vod	109
	Tvrdost přechodná, stálá, celková	109
	Normální a hraniční množství hlavních složek, které jsou obsaženy ve vodě	110
	Radioaktivní látky ve vodě	111
	Provozní sladařsko-pivovarské vody	111
1.	Vody máčecí	111
2.	Vody varní	112
	Reakce iontů soli varní vody ve sladině	112
a.	Vliv uhličitanu	112
b.	Vliv síramu	114
c.	Ostatní sole	114
	Vliv varní vody na jakost mladiny a piva	115
	Typy pivovarských vod	118
	Složení hlavních typických vod	119
	Voda ve spilce a ve sklepě	119
C.	Úprava vody	119
	Odstranění solí železa	120
	Změkčování vody	120
	Metody založené na výměně iontů	121
	Sádření vod	122
	Úprava chloridem vápenatým	122
	Biologická úprava vody	122
D.	Celková spotřeba vody ve sladovně a v pivovaře	124
	Provozní odpadní vody v pivovaře	125
Kap. IV.	Náhradní suroviny	126
A.	Přímo zpracovatelné	126
B.	Náhražky zpracovatelné se sladem	127
	Složení škrobnatých náhražek	128

Používání náhražek sladu v cizině	128
C. Barvící suroviny	129
Pivní kulér	129
Složení pivního kuléru	129
Barvící pivo, složení	130
Část II.	
S l a d o v á n í	131
Kap. I. A. Účel sladování a typy sladů	131
Sladovny	132
B. Příjem ječmene	132
Mechanické dopravní zařízení	133
C. Čištění ječmene	135
Aspirátor	135
Triér	135
D. Třídění ječmene	136
Výhody a nevýhody roviných a válcových třídičů	136
Schema čistící a třídící stanice	137
Kap. II. Máčení ječmene	137
A. Teorie	137
Krátké máčení	139
Dlouhé máčení	139
Pohyb kyslíku v máčecí vodě	141
Změny v glycidické skladbě při máčení zrna ..	142
B. Máčírna ječmene a náduvníky	142
Technologický postup při máčení ječmene	143
Některé druhy máčení	144
Ztráty při máčení	145
Spotřeba vody v máčírně	146
Kap. III. Klíčení ječmene	146
A. Teorie	146
a. Enzymy	148
1. Amylázy	148
2. Cytázy	149
3. Proteolytické enzymy	150
4. Fosfatázy	150
5. Maltáza	151
6. Oxydázy	151
b. Změny glycidů při klíčení ječmene	151
c. Změny bílkovin při klíčení	152
d. Tuk ječmene při klíčení	156
e. Vitaminy při klíčení ječmene	156
f. Minerální látky	157

	str.
B. Technika klíčení	158
1. Humna	158
Valečkování sladu	163
Zelený slad	163
Kontrola klíčení	164
Propočet celkové plochy humen	166
2. Pneumatické sladování	166
a. Gallandův buben	168
b. Otevřený bubén	169
c. Pneumatické skříně, Saladinova skříň	169
Postup klíčení ječmene v pneumatických bubnech	170
Vlastnosti zeleného sladu získaného klíčením v bubnech	171
Postup klíčení v Saladinových skříních	171
Podmínky klíčení a vlastnosti skřínových sladů	172
Kap. IV. Hvozdění zeleného sladu	172
A. Změny zeleného sladu při hvozdění	174
1. Vznik melanoidů	175
a. Kondensace cukrů s látkami obsahující aminoskupinu ..	175
b. Průběh Amadoriho přesmyku	176
c. Dehydratace cukerných molekul	176
d. Rozštěpení cukerných molekul	177
e. Štěpení aminokyselin.....	177
f. Aldolová kondenzace	177
g. Polymerace aldehydů s aminosloučeninami, tvorba heterocyklických sloučenin	178
2. Glycidy	179
3. Dusíkaté látky	179
4. Enzymy	180
5. Změny kyselosti při hvozdění	180
6. Minerální látky.....	180
B. Technika hvozdění	181
I. Vývoj a druhy hvozdů	181
II. Zařízení hvozdu	182
1. Vyhřevný systém	182
2. Lísky	183
3. Provzdušnovací zařízení hvozdu	184
Vertikální hvozdy	185
Bubnové hvozdy	185
Vysoce výkonné dvoulískový hvozd	186
Dvoulískový hvozd se sklopnými lískami	187

III.	Výkon hvozdu	187
IV.	Kontrola hvozdění	188
V.	Postup při hvozdění sladu	193
a.	Hvozdění českého /plzeňského/ sladu	193
b.	Hvozdění bavorského sladu	195
VI.	Výroba speciálních sladů	196
1.	Slad karamelový	196
2.	Melanoidový slad	197
3.	Barevné slady	197
4.	Proteolytické slady	197
5.	Diastatické slady	197
6.	Sladové výtažky	197
VII.	Úprava odsušeného sladu	198
a.	Odkličování sladu	198
b.	Leštění sladu	199
c.	Sladový květ	199
Kap. V.	Novější způsoby sladování	200
A.1.	Chemické přípravky	200
2.	Použití giberelinu	200
B.	Mechanizace a přechod ke kontinuální výrobě sladu	201
1.	Kontinuální gravitační sladování	202
2.	Sladování v posuvné hromadě	203
a.	Zařízení na klíčení ječmene	204
b.	Mechanické obracení a posuvné zařízení	204
c.	Větrací zařízení	204
d.	Vodní hospodářství	205
	Technologický postup	205
3.	Kontinuální sladování na nekonečných pásech	209
4.	Automatická tunelová sladovna	212
Kap. VI.	Uskladnění ječmene a sladu, sladovací výtežky a ztráty	213
A. 1.	Uskladnění ječmene	213
	Změny ječmene při uskladnění	213
2.	Uskladnění sladu	214
3.	Škůdci skladisť	215
B.	Sladovací výtežky a ztráty	216
	Ztráta máčením	216
	Ztráta kořínky	216
	Ztráta výdechem	216
Kap. VII.	Hodnocení hotového sladu	217
1.	Barva	217
2.	Vzhled a tvar zrna	217

	str.
3. Vůně a chuť	218
4. Vývin střelky	218
5. Hektolitrová váha	218
6. Váha absolutní	218
7. Moučnatost sladu	218
8. Obsah vody sladu	218
9. Extraktivnost	218
10. Zcukření	218
11. Vůně rmutu	218
12. Rychlosť stékání a vzhľad sladiny	218
13. Barva sladiny	218
14. Cukry	218
15. Dusíkaté látky	219
16. Kyselosť	220
17. Diastatická mohutnosť	221
18. Hartongovo číslo	221
19. Kolbachovo číslo	223
Posouzení analytických výsledků	223
Kriteria českého /plzeňského/ sladu	224
Kriteria bavorského /mnichovského/ sladu	225
Průměrné chemické složení sladu	226
Literatura	227